ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE
Turjaška 1, 1000 Ljubljana, Tel.: (01) 20 01 193, Fax: (01) 42 57 293

Sekcija za visokošolske knjižnice
Visokošolski knjižničarji Univerze v Ljubljani,
Univerze v Mariboru in Univerze na Primorskem

Ljubljana, 16. 2. 2009

Vlada Republike Slovenije
Ministrstvo za javno upravo
Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo

Zadeva: NEUSTREZNA UMESTITEV VISOKOŠOLSKIH KNJIŽNIČARJEV V NOVEM PLAČNEM SISTEMU (ugotovitve, pripombe in predlogi)

Na pobudo Sekcije za visokošolske knjižnice Zveze bibliotekarskih društev Slovenije (ZBDS) in na povabilo Komisije za razvoj knjižničnega sistema Univerze v Ljubljani smo se v torek, 16. 12. 2008, v prostorih Univerze v Ljubljani sestali visokošolski knjižničarji Univerze v Ljubljani, Univerze v Mariboru in Univerze na Primorskem.

Razpravljali smo o umeščanju zaposlenih v visokošolskih knjižnicah v plačne razrede v okviru nove plačne zakonodaje (Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS-UPB7), Ur. l. RS 95/07, spremembe in dopolnitve 17/08, 58/08, 80/08, Kolektivna pogodba za javni sektor (KPJS), Ur. l. RS 57/08, Aneks h kolektivni pogodbi za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji, Ur. l. RS 60/08).

Knjižničarska stroka že več kot desetletje opozarja na probleme neenakovrednega vrednotenja delovnega mesta knjižničarja v različnih dejavnostih javnega sektorja (šolstvo, visoko šolstvo, raziskovanje, kultura), kar je posledica financiranja knjižnične dejavnosti s strani različnih ministrstev oz. inštitucij in tudi različnih predpisov o napredovanjih.

Ugotavljamo, da se z uveljavitvijo novega plačnega sistema v javnem sektorju plačna nesorazmerja za zaposlene v visokošolskih knjižnicah niso odpravila, temveč so se še povečala.

Na podlagi sklepa Vlade Republike Slovenije in poziva Ministrstva za javno upravo zato podajamo ugotovitve in pripombe, ki dokazujejo neustrezno umestitev visokošolskih knjižničarjev v novem plačnem sistemu:

1. Strokovni knjižnični delavci v visokošolskih knjižnicah (t. i. nepedagoški delavci) smo v novem plačnem sistemu umeščeni v nižje plačne razrede kot naši kolegi v šolskih knjižnicah (osnovno in srednje šolstvo) ter v splošnih knjižnicah (kultura)

- V tarifnih skupinah V. – VII. so strokovni knjižnični delavci (nepedagoški) v visokošolskih knjižnicah umeščeni v plačno podskupino J1 (Strokovni delavec V, Strokovni delavec VI in Samostojni strokovni delavec VII/1 oz. VII/2) in sicer za en ali dva plačna razreda nižje.

V. tarifni razred

dejavnost	plačna skupina oz. podskup.	šifra DM	DM	TR	naziv	plačni razred MIN	plačni razred MAX
kultura in informiranje	G2	G025011	Knjižničar	V	Knjižničar	20	25
celoten javni sektor	J1	J015038	Strokovni delavec*	V	/	19	29

* tako je preveden in umeščen bivši Knjižničar v visokošolski knjižnici

VI. tarifni razred

dejavnost	plačna skupina oz. podskup.	šifra DM	DM	TR	naziv	plačni razred MIN	plačni razred MAX
kultura in informiranje	G2	G026023	Višji knjižničar	VI	Višji knjižničar	24	29
celoten javni sektor	J1	J016037	Strokovni delavec*	VI	/	22	32

* tako je preveden in umeščen bivši Višji knjižničar v visokošolski knjižnici

VII. tarifni razred

dejavnost	plačna skupina oz. podskup.	šifra DM	DM	TR	naziv	plačni razred MIN	plačni razred MAX
visoko šolstvo	D1	D010002	Bibliotekar***	VII/2	Bibliotekar	30	35
srednje in osnovno šolstvo	D2	D027003	Knjižničar	VII/1	Knjižničar	30	35
srednje in osnovno šolstvo	D2	D027004	Knjižničar	VII/2	Knjižničar	30	35
kultura in informiranje	G2	G027004	Bibliotekar	VII/1	Bibliotekar	28	33
kultura in informiranje	G2	G027005	Bibliotekar	VII/2	Bibliotekar	30	35
celoten javni sektor	J1	J017100	Samostojni strokovni delavec*	VII/1	/	28	38
celoten javni sektor	J1	J017101	Samostojni strokovni delavec*	VII/2	/	29	39

celoten javni sektor	J1	J017104	Samostojni strokovni delavec (III)**	VII/2	/	31	41

* tako je preveden in umeščen bivši Bibliotekar kot nepedagoški delavec v večini visokošolskih knjižnic
** tako je preveden in umeščen bivši Bibliotekar kot visokošolski sodelavec (t. i. pedagoški delavec) v nekaterih visokošolskih knjižnicah Univerze v Ljubljani (na podlagi sklepa rektorice UL 14. 7. 2008)
*** tako je preveden in umeščen Bibliotekar kot visokošolski sodelavec (t. i. pedagoški delavec)

- Ob tem velja omeniti, da v plačni podskupini D2 ni razlike pri umeščanju DM Knjižničar VII/1 in VII/2, saj se na obeh DM opravlja enako delo. Enako delo se opravlja tudi na DM Bibliotekar VII/1 in VII/2 v plačni podskupini G2, pa vendar je prvo DM umeščeno dve mesti nižje kot drugo.

- Strokovni knjižnični delavec s VII. stopnjo izobrazbe ima v splošni knjižnici (DM Bibliotekar v plačni podskupini G2) ali v šolski knjižnici (DM Knjižničar v plačni podskupini D2) višji začetni plačni razred (30 PR) kot v visokošolski knjižnici, kjer je v plačni podskupini J1 umeščen kot Samostojni strokovni delavec VII/2 (29 PR na Univerzi v Ljubljani in na Univerzi na Primorskem) oz. celo le kot Samostojni strokovni delavec VII/1 (28 PR na Univerzi v Mariboru).

2. Bibliotekarji (VII/2) v visokošolskih knjižnicah smo kot visokošolski sodelavci (t. i. pedagoški delavci) v novem plačnem sistemu umeščeni prenizko glede na zakonsko opredeljeno vlogo pri izvajanju izobraževalnega, znanstveno-raziskovalnega in umetniškega dela na visokošolskih zavodih

- Pri strokovnih knjižničnih delavcih v visokošolskih knjižnicah v VII. tarifni skupini je potrebno upoštevati razliko med »nepedagoškimi« in »pedagoškimi« oz. habilitiranimi bibliotekarji. Le-ti so umeščeni v plačni podskupini D1 na DM Bibliotekar v začetni PR 30. Za zasedbo tega DM so potrebna najmanj štiri leta delovnih izkušenj in izvolitev v naziv. Enako kot habilitiran bibliotekar pa je tudi strokovni knjižnični delavec, začetnik (VII/2) v splošni knjižnici (DM Bibliotekar v plačni podskupini G2) ali v šolski knjižnici (DM Knjižničar v plačni podskupini D2) umeščen v isti začetni plačni razred (30 PR). V obdobju izvajanja prevedb smo visokošolski bibliotekarji vodstva univerz že opozorili na ta problem. Na podlagi sklepa rektorice Univerze v Ljubljani z dne 14. 7. 2008 so bibliotekarji kot visokošolski sodelavci (t. i. pedagoški delavci) na nekaterih članicah UL lahko umeščeni kot Samostojni strokovni delavci VII/2 (III) v 31 PR.

- Bibliotekarji VII/2 (D1) kot visokošolski sodelavci sodelujemo pri izvajanju izobraževalnega, znanstveno-raziskovalnega in umetniškega dela v visokem šolstvu. Opravljamo strokovno zahtevno delo, vodimo bibliografije raziskovalcev in sodelujemo v pedagoškem procesu. Pogosto imamo znanja in tudi formalno izobrazbo z dveh ali več znanstvenih področij – npr. s področja matične fakultete in bibliotekarskega področja, kjer moramo imeti opravljen strokovni izpit iz bibliotekarske stroke in pridobljeno licenco za vzajemno katalogizacijo.

- Primerljivo z nekaterimi drugimi delovnimi mesti visokošolskih sodelavcev v plačni podskupini D1, za bibliotekarje ni upoštevano, da imamo na voljo le en naziv (enako kot npr. učitelji veščin), ne pa tudi napredovalnih nazivov (kot npr. asistent v docenta). Zaradi

razumevanja, da ima učitelj veščin na voljo en naziv, ima njihov naziv razpon desetih plačnih razredov (31-41). Ta interpretacija pri bibliotekarjih ni bila uveljavljena.

- Aneks h kolektivni pogodbi za dejavnost vzgoje in izobraževanja v RS (Ur. l. RS 60/08) uvaja nazive, ki jih merila za izvolitev ne poznajo (npr. bibliotekar z magisterijem in bibliotekar z doktoratom). Potrebna je uskladitev zakonodaje, pa tudi sprememba meril za izvolitev v nazive, ki bi urejala in omogočila tudi vertikalno napredovanje visokošolskih sodelavcev bibliotekarjev v napredovalne akademske nazive.

3. Strokovni knjižnični delavci v visokošolskih knjižnicah (t. i. nepedagoški delavci) smo v novem plačnem sistemu neustrezno umeščeni na delovna mesta v skupini J, ki s svojim poimenovanjem razvrednotijo našo strokovnost

- V plačni skupini J strokovni knjižničarski nazivi in znanja, ki smo jih strokovni knjižnični delavci v visokošolskih knjižnicah pridobivali, da smo zagotavljali kvalitetno delo in strokovni razvoj knjižnic na univerzah, niso upoštevani. Odpravljena so strokovna knjižničarska poimenovanja delovnih mest.

- Prejšnji Knjižničarji s V. stopnjo izobrazbe smo v visokošolskih knjižnicah preimenovani v Strokovne delavce V, Višji knjižničarji s VI. stopnjo izobrazbe v Strokovne delavce VI, Bibliotekarji (oz. ponekod Samostojni knjižničarji) s VII. stopnjo izobrazbe pa v Samostojne strokovne delavce VII. Vodje visokošolskih knjižnic smo sistemizirani kot vodje organizacijskih enot.

- Delo strokovnih knjižničnih delavcev v visokošolskih knjižnicah bi torej lahko opravljal kdorkoli, brez strokovnega znanja, strokovnega izpita in strokovnega naziva knjižničarske stroke. Navedeno pomeni kršitev predpisov s področja knjižničarstva, ki določajo, da morajo knjižnice, ki izvajajo javno službo na področju knjižničarstva, zaposlovati ustrezno strokovno osebje.

4. Strokovni knjižnični delavci v visokošolskih knjižnicah nimamo enakih možnosti napredovanja v nazive in plačne razrede kot naši kolegi v šolskih knjižnicah (osnovno in srednje šolstvo) ter v splošnih knjižnicah (kultura)

- Strokovni knjižnični delavci lahko pridobivamo strokovne nazive na podlagi Pravilnika o imenovanju v strokovne nazive v knjižnični dejavnosti (Ur. l. RS 9/09) oz. Pravilnika o napredovanju zaposlenih v vzgoji in izobraževanju v nazive (Ur. l. RS 54/02 123/08). Vendar se ti strokovni nazivi upoštevajo v sistemu plač javnih uslužbencev samo v primeru, da je posamezno DM tudi ustrezno sistemizirano. To pa je le v plačnih podskupinah D2 (šolske knjižnice) in G2 (splošne knjižnice). Strokovni knjižnični delavci v visokošolskih knjižnicah (plačna podskupina J1) lahko sicer pridobivamo iste strokovne nazive, vendar niso finančno ovrednoteni v sistemu plač.

V. tarifni razred

dejavnost	plačna skupina oz. podskup.	šifra DM	DM	TR	naziv	plačni razred MIN	plačni razred MAX
kultura in informiranje	G2	G025011	Knjižničar	V	Knjižničar	**20**	25
					Knjižničarski referent	22	27
					Višji knjižničarski referent	23	28
					Samostojni knjižničarski referent	26	**31**
celoten javni sektor	J1	J015038	Strokovni delavec*	V	/	**19**	**29**

* tako je preveden in umeščen bivši Knjižničar v visokošolski knjižnici

VI. tarifni razred

dejavnost	plačna skupina oz. podskup.	šifra DM	DM	TR	naziv	plačni razred MIN	plačni razred MAX
kultura in informiranje	G2	G026023	Višji knjižničar	VI	Višji knjižničar	**24**	29
					Bibliotekarski sodelavec	25	30
					Višji bibliotekarski sodelavec	26	32
					Samostojni bibliotekarski sodelavec	27	**34**
celoten javni sektor	J1	J016037	Strokovni delavec*	VI	/	**22**	**32**

* tako je preveden in umeščen bivši Višji knjižničar v visokošolski knjižnici

- V V. in VI. tarifnem razredu je še ohranjeno razmerje med začetnim in končnim PR v primeru, ko se napreduje v nazive (5 PR) oz. ko se ne napreduje (10 PR), v višjih tarifnih razredih pa se ta razmerja popolnoma porušijo.

VII. tarifni razred

dejavnost	plačna skupina oz. podskup.	šifra DM	DM	TR	naziv	plačni razred MIN	plačni razred MAX
visoko šolstvo	D1	D010002	Bibliotekar***	VII/2	Bibliotekar	**30**	**35**
srednje in osnovno šolstvo	D2	D027003	Knjižničar	VII/1 ali VII/2	Knjižničar	**30**	35
					Knjižničar mentor	33	38
					Knjižničar svetovalec	35	40
					Knjižničar svetnik	38	**43**

kultura in informiranje	G2	G027004	Bibliotekar	VII/1	Bibliotekar	**28**	33
					Samostojni bibliotekar	30	35
					Višji bibliotekar	31	36
					Bibliotekarski specialist	33	**38**
kultura in informiranje	G2	G027005	Bibliotekar	VII/2	Bibliotekar	**30**	35
					Samostojni bibliotekar	33	38
					Višji bibliotekar	35	40
					Bibliotekarski specialist	38	**43**
celoten javni sektor	J1	J017100	Samostojni strokovni delavec*	VII/1	/	**28**	**38**
celoten javni sektor	J1	J017101	Samostojni strokovni delavec*	VII/2	/	**29**	**39**
celoten javni sektor	J1	J017104	Samostojni strokovni delavec (III)**	VII/2	/	**31**	**41**

* tako je preveden in umeščen bivši Bibliotekar kot nepedagoški delavec v večini visokošolskih knjižnic
** tako je preveden in umeščen bivši Bibliotekar kot visokošolski sodelavec (t. i. pedagoški delavec) v nekaterih visokošolskih knjižnicah Univerze v Ljubljani (na podlagi sklepa rektorice UL 14. 7. 2008)
*** tako je preveden in umeščen Bibliotekar kot visokošolski sodelavec (t. i. pedagoški delavec)

- Strokovni knjižnični delavec v tarifni skupini VII/2 lahko v šolski knjižnici (plačna podskupina D2) in splošni knjižnici (plačna podskupina G2) napreduje v obsegu od 30 do 43 PR, v visokem šolstvu (plačna podskupina J1) pa le do 38 oz. 41 PR, v plačni podskupini D1 pa celo le do 35 PR! Nesorazmerja med končnimi PR so podobna tudi v VIII. in IX. tarifni skupini.

VIII. tarifni razred

dejavnost	**plačna skupina oz. podskup.**	**šifra DM**	**DM**	**TR**	**naziv**	**plačni razred MIN**	**plačni razred MAX**
visoko šolstvo	D1	D010002	Bibliotekar	VIII	Bibliotekar z magisterijem	**32**	**37**
kultura in informiranje	G2	G028002	Bibliotekar z magisterijem	VIII	Bibliotekar z magisterijem	**33**	38
					Bibliotekarski svetovalec	36	41
					Višji bibliotekarski svetovalec	38	43
					Nižji bibliotekarski svetnik	40	**45**

IX. tarifni razred

dejavnost	plačna skupina oz. podskup.	šifra DM	DM	TR	naziv	plačni razred MIN	plačni razred MAX
visoko šolstvo	D1	D010002	Bibliotekar	IX	Bibliotekar z doktoratom	**36**	**41**
kultura in informiranje	G2	G028002	Bibliotekar z doktoratom	IX	Bibliotekar z doktoratom	**39**	44
					Bibliotekarski svetnik	42	47
					Bibliotekarski višji svetnik	44	**49**

Na podlagi navedenega podajamo naslednje SKLEPNE UGOTOVITVE:

I. **Ugotavljamo, da je obstoječe stanje v nasprotju s temeljnim načelom plačnega sistema v javnem sektorju »enako plačilo za delo na primerljivih delovnih mestih, nazivih in funkcijah«.**

II. **Ugotavljamo, da so prevedbe in uvrščanja navedenih strokovnih knjižničarskih delovnih mest v visokošolskih knjižnicah nepravilni, saj so v nasprotju s 4. odstavkom 13. člena ZSPJS, skupnimi stališči Pogajalske komisije glede upoštevanja delovnih mest določenih v kolektivnih pogodbah, ki ne veljajo za uporabnika proračuna, z dne 1. 8. 2008 (objavljeno na straneh MJU) ter 2. odstavkom 1. člena Aneksa h kolektivni pogodbi za dejavnost vzgoje in izobraževanja v RS,** na podlagi katerih se delovna mesta oziroma nazivi v sistemizacijah uvrščajo v plačne razrede v skladu z uvrstitvijo v kolektivni pogodbi za javni sektor in kolektivno pogodbo, ki velja za uporabnika proračuna, če pa je v sistemizaciji predvideno delovno mesto oziroma naziv, ki ga ureja kolektivna pogodba za drugo dejavnost, se upošteva uvrstitev v plačni razred iz te kolektivne pogodbe.

III. **Ugotavljamo, da te nepravilnosti ogrožajo kvalitetno strokovno delo v visokošolskih knjižnicah, ki temelji na strokovnih izpitih, strokovnih bibliotekarskih nazivih ter habilitacijskih nazivih bibliotekarjev kot visokošolskih sodelavcev.**

IV. **Ugotavljamo, da je potrebno nepravilnosti in nesorazmerja čim prej odpraviti, saj obstaja verjetnost odhajanja strokovnega knjižničarskega kadra iz visokošolskih knjižnic v druge knjižnice oz. druge dele javnega sektorja.**

Na podlagi sklepnih ugotovitev zato podajamo naslednje PREDLOGE:

I. **Strokovne knjižnične delavce v visokošolskih knjižnicah (t. i. nepedagoške delavce) se uvrsti v plačno skupino D2. Ponovno se uvedejo ista imena DM, kot so bila pred prevedbo. Posamezna DM se umestijo enako kot v plačni podskupini G2.**

Predlog umestitve strokovnih knjižničnih delavcev v visokošolskih knjižnicah (t. i. nepedagoških delavcev) v podskupino D2

dejavnost	plačna skupina oz. podskup.	šifra DM	DM	TR	naziv	plačni razred MIN	plačni razred MAX
visoko šolstvo	D2	D0XXXXX	Knjižničar	V	Knjižničar	20	25
visoko šolstvo	D2	D0XXXXX	Višji knjižničar	VI	Višji knjižničar	24	29
visoko šolstvo	D2	D0XXXXX	Bibliotekar	VII/2	Bibliotekar	30	35

II. Za strokovne knjižnične delavce v visokošolskih knjižnicah (t. i. nepedagoške delavce) se sistemizirajo DM, ki upoštevajo doseganje strokovnih nazivov v knjižnični dejavnosti enako kot v podskupini G2.

Predlog umestitve strokovnih knjižničnih delavcev v visokošolskih knjižnicah (t. i. nepedagoških delavcev) v podskupino D2 ob upoštevanju strokovnih nazivov v knjižnični dejavnosti

dejavnost	plačna skupina oz. podskup.	šifra DM	DM	TR	naziv	plačni razred MIN	plačni razred MAX
visoko šolstvo	D2	D02XXXX	Knjižničar	V	Knjižničar	**20**	25
					Knjižničarski referent	22	27
					Višji knjižničarski referent	23	28
					Samostojni knjižničarski referent	26	**31**
visoko šolstvo	D2	D02XXXX	Višji knjižničar	VI	Višji knjižničar	**24**	29
					Bibliotekarski sodelavec	25	30
					Višji bibliotekarski sodelavec	26	32
					Samostojni bibliotekarski sodelavec	27	**34**
visoko šolstvo	D2	D02XXXX	Bibliotekar	VII/1 VII/2	Bibliotekar	**30**	35
					Samostojni bibliotekar	33	38
					Višji bibliotekar	35	40
					Bibliotekarski specialist	38	**43**
visoko šolstvo	D2	D02XXXX	Bibliotekar z magisterijem	VIII	Bibliotekar z magisterijem	**33**	38
					Bibliotekarski svetovalec	36	41
					Višji bibliotekarski svetovalec	38	43
					Nižji bibliotekarski svetnik	40	**45**
visoko šolstvo	D2	D02XXXX	Bibliotekar z doktoratom	IX	Bibliotekar z doktoratom	**39**	44
					Bibliotekarski svetnik	42	47
					Bibliotekarski višji svetnik	44	**49**

III. Bibliotekarjem kot visokošolskim sodelavcem (t. i. pedagoškim delavcem) se popravi uvrstitev v plačni podskupini D1 primerjalno z asistentom (TR VII/2 34 PR, TR VIII 36 PR, TR IX 40 PR).

dejavnost	plačna skupina oz. podskup.	šifra DM	DM	TR	naziv	plačni razred MIN	plačni razred MAX
visoko šolstvo	D1	D010002	Bibliotekar	VII/2	Bibliotekar	**34**	**39**
visoko šolstvo	D1	D010002	Bibliotekar	VIII	Bibliotekar z magisterijem	**36**	**41**
visoko šolstvo	D1	D010002	Bibliotekar	IX	Bibliotekar z doktoratom	**40**	**45**

IV. Vodje visokošolskih knjižnic VII/2 se umesti v plačni podskupini J1 na 36-46 PR (primerjalno pomočniku tajnika članice VII/2, J017903). oz. na 38-48 PR (primerjalno predstojniku organizacijske enote VII/2, J017905).

dejavnost	plačna skupina oz. podskup.	šifra DM	DM	TR	naziv	plačni razred MIN	plačni razred MAX
celoten javni sektor	J1	J01XXXX	Vodja visokošolske knjižnice (I)	VII/2	/	**38**	**48**
celoten javni sektor	J1	J01XXXX	Vodja visokošolske knjižnice(II)	VII/2	/	**36**	**46**

Pripravili predstavniki visokošolskih knjižničarjev
Univerze v Ljubljani, Univerze v Mariboru in Univerze na Primorskem
v sodelovanju s Sekcijo za visokošolske knjižnice
Zveze bibliotekarskih društev Slovenije

Kontaktna oseba za nadaljnje informacije: ga. Sandra Kurnik Zupanič, Univerzitetna knjižnica Maribor, e-naslov sandra.kurnik@uni-mb.si

Predsednica ZBDS
Melita Ambrožič

V vednost:
- Nacionalni svet za knjižnično dejavnost
- ZSSS
- SVIZ
- Sindikat VIR
- NSDLU

- Konfederacija sindikatov javnega sektorja Slovenije
- Sindikat zaposlenih v knjižničarstvu in informacijski dejavnosti
- Rektorska konferenca Republike Slovenije
- Univerza v Ljubljani
- Univerza v Mariboru
- Univerza na Primorskem
- Univerza v Novi Gorici